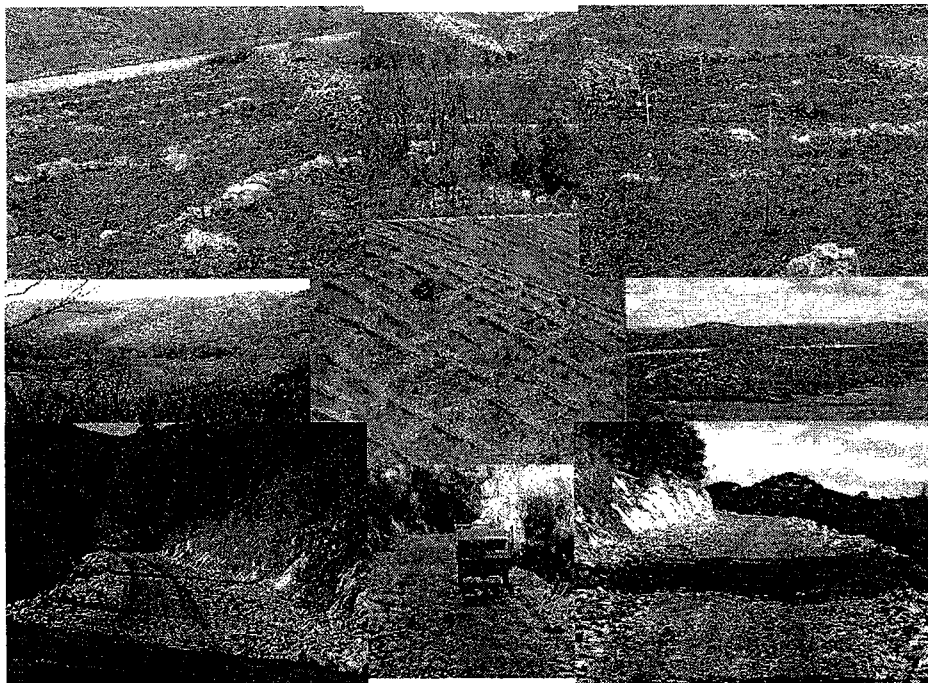

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA
I VODNOGA GOSPODARSTVA

**KONAČNO IZVJEŠĆE O PROVEDBI
PROGRAMA OBNOVE OPOŽARENIH ŠUMSKIH I
POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA NA OTOCIMA I
PRIOBALJU U 2003. GODINI**

Zagreb, travanj 2006. god.

Sukladno točki 3. Zaključka od 15. siječnja 2004. godine i točki 4. Zaključka Vlade Republike Hrvatske sa sjednice održane 09. lipnja 2005. godine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva podnosi Konačno izvješće o provedbi *Programa obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini*.

Tijekom 2003. godine na području Hvara, Biševa, Brača, u Konavlima, u zaleđu Zadra i Šibenika, na području Grobničkog polja, na Paklenici i drugim područjima naše zemlje opožarene su ogromne površine, te stoga ne čudi da je ista godina prema veličini opožarene površine (25.710 ha) svrstana u sam vrh (3. mjesto) požarnih godina u posljednjih desetak godina koliko se kontinuirano prati pojava požara otvorenih prostora na području Republike Hrvatske. Gotovo polovicu opožarenih površina (12.050 ha) predstavljale su privatne šumske i poljoprivredne površine. Navedeno toliko i ne začuđuje ukoliko znamo da 2003. godina nije obilovala padalinama, te su uz iznadprosječno toplo vrijeme i jak vjetar stvoreni uvjeti da ista predstavlja i jednu od najsušnijih godina u posljednjih nekoliko desetaka godina, što je svakako, uz ljudsku nepažnju ili/ neznanje dovelo do povećanog broja požara otvorenih prostora, a time i do velikih materijalnih šteta.

Fenomen porasta opožarene površine može se povezati i s opadanjem površine kultiviranog zemljišta. Valja naglasiti da je više od 70% požara otvorenog prostora nastalo na zapuštenim poljoprivrednim površinama, a neuređene privatne šumske površine pogodovale su širenju istih i onemogućavale gašenje. Porastu opožarenih površina pridonosi i činjenica da je oko 30% oslobođenog okupiranog teritorija (posebice u dalmatinskom zaleđu), koji je bio napušten nakon rata, zarastao u teško pristupačne šikare i šumu, te takva područja naročito uz miniranost istih predstavljaju najveći problem u provedbi preventivnih mjera zaštite otvorenog prostora od požara.

Prepoznavši bit problematike koja se pojavljuje nakon požara, a tu se prvenstveno misli na pojavu različitih oblika erozija i degradacije poljoprivrednog i šumskog zemljišta, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva pristupilo je izradi programa, kojim bi se opožarene površine što prije revitaliziralo i privelo proizvodnji. Cilj je ovog programa bio sačuvati proizvodnu sposobnost poljoprivrednog i šumskog zemljišta, te stvoriti preduvjete za ponovno pružanje općekorisnih funkcija šuma u cijelosti, odnosno potaknuti vraćanje poljoprivrednih kultura na opožarene poljoprivredne površine koje su poradi neodržavanja bile obrasle šumom, te vratiti autohtone šumske vrste sukladno postulatima šumarske struke. Također je namjera ovog programa bila da se kontinuirano djeluje na poboljšanje svih protupožarnih mjera kojima se preventivno postiže smanjenje broja požara otvorenih prostora, kao i organizacijskih represivnih mjera u cilju smanjenja opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina.

Predmetni *Program obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini* Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva dostavilo je Vladi Republike Hrvatske aktom, klase: 321-01/03-01/329, urbroj: 525-3-03-2, 31. prosinca 2003. godine na usvajanje.

Temeljem Zaključka sa sjednice Vlade Republike Hrvatske održane dana 15. siječnja 2004. godine, prihvaćen je predmetni Program, te je zaduženo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva da u suradnji s Hrvatskim šumama d.o.o. Zagreb, Hrvatskim zavodom za poljoprivrednu savjetodavnu službu i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave pripremi i realizira projekte sanacije opožarenih površina.

Za provedbu Programa, Vlada Republike Hrvatske predvidjela je u državnom proračunu za 2004. godinu, na pozicijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, sredstva u iznosu od 10.000.000,00 kuna.

Program je koncipiran na način da je Ministarstvo sufinanciralo obnovu opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini. Prioritet za sufinanciranje imalo je 7 priobalnih županija, koje su u 2003. godini stradale od požara. Financiranje se temeljilo na udruživanju sredstava županija, jedinica lokalne samouprave, krajnjih korisnika i drugih izvora financiranja, s time da je Ministarstvo sufinanciralo do 50% obračunske vrijednosti troškova obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina. Programom se sufinanciralo čišćenje, uređenje i obnova opožarenih šumskih površina i višegodišnjih nasada, te čišćenje i uređenje poljskih i šumskih putova.

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva imenovao je pri Ministarstvu Povjerenstvo za provedbu Programa obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini. Zadaća Povjerenstva bila je razmatranje zahtjeva i utvrđivanje iznosa kojim će Ministarstvo sudjelovati u sufinanciranju obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini, te donošenje kriterija po kojima će se izvršiti raspodjela sredstava. Po svakoj usvojenoj odluci Povjerenstvo je izvješćivalo ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva o tijeku provedbe Programa.

U cilju što kvalitetnije pripreme zahtjeva za sufinanciranje obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju, sa županijama i institucijama uključenim u provedbu Programa, održan je radni sastanak na kome su predstavnici istih precizno upoznati sa svim odrednicama predmetnog Programa, dužnostima i obvezama, te su se sve županije suglasno složile da se Povjerenstvu predloži da se kao kriteriji za raspodjelu sredstava iz državnog proračuna uzmu službeni podaci Hrvatskih šuma d.o.o. o veličini opožarenih površina po pojedinoj županiji. Županije su također preuzele obvezu da dostave zahtjeve za sufinanciranje obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju, te uz zahtjeve i popis krajnjih korisnika sredstava predmetnog Programa.

Uvidom u dostavljene zahtjeve županija utvrđeno je da ukupna potraživanja županija iznose gotovo 25.000.000,00 kuna. Temeljem usvojenih kriterija Povjerenstvo je utvrdilo iznose po pojedinoj županiji kojima se je sufinancirala obnova opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju, a koje je prihvatio i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, kako slijedi:

• Istarska županija	-	650.000,00 KN
• Primorsko – goranska županija	-	100.000,00 KN
• Ličko – senjska županija	-	400.000,00 KN
• Zadarska županija	-	500.000,00 KN
• Šibensko – kninska županija	-	700.000,00 KN
• Splitsko – dalmatinska županija	-	5.950.000,00 KN
• Dubrovačko neretvanska županija	-	1.700.000,00 KN

S V E U K U P N O

10.000.000,00 KN

Sukladno točki 4. Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 15. siječnja 2004. godine i članku 7. Programa obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini, ministar je početkom lipnja 2004. godine potpisao sa županijama Ugovore o sufinanciranju obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini.

Ugovorom se Ministarstvo obvezalo da će izvršiti isplatu sredstava na račun županija, što je i učinilo sredinom mjeseca rujna, te da će obavljati kontrolu namjenskog utroška proračunskih

sredstava. Županije su se obvezale da će s jedinicama lokalne samouprave, krajnjim korisnicima i drugim izvorima osigurati preostali dio potrebnog iznosa sredstava, izvršiti radove u propisanom roku, formirati povjerenstvo za provedbu i nadzor Programa, po izvršenim radovima i obavljenom nadzoru nad istima izvršiti isplatu sredstava na račun krajnjih korisnika, te redovito mjesečno izvješćivati Ministarstvo o tijeku provedbe Programa.

Sredinom mjeseca studenog 2004. godine ponovno je održan radni sastanak s predstavnicima svih županija i institucija uključenih u provedbu Programa, s ciljem dobivanja uvida u problematiku s kojom su se županije operativno susretale u provedbi Programa i usuglašavanja oko načina izvješćivanja nakon izvršenih radova. Pojedine županije su istaknule potrebu produljenja roka za provedbu Programa obzirom da je vremenski period između doznačivanja sredstava i roka za dovršetak Programa bio prekratak i u istome nije bilo moguće poradi objektivnih razloga dovršiti aktivnosti predviđene Programom. Kao objektivne okolnosti istaknute su završetak sezone za provođenje agrotehničkih mjera, nedostatak dovoljnih količina kvalitetnog sadnog materijala i nemogućnost prikupljanja i pripreme sve potrebne dokumentacije i provođenje javnog prikupljanja ponuda za provedbu aktivnosti uređenja protupožarnih putova u tako kratkome roku poradi kompleksnosti posla.

Povjerenstvo za provedbu Programa pri Ministarstvu razmotrilo je zahtjeve županija, uvažilo primjedbe i predložilo ministru poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva da sklopi anekse ugovora sa županijama koje su iskazale potrebu produljenja roka provedbe Programa. Temeljem preporuke Povjerenstva ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva sklopio je anekse ugovora s Istarskom, Primorsko-goranskom, Ličko-senjskom, Splitsko-dalmatinskom i Dubrovačko-neretvanskom županijom na način da se rok za Primorsko-goransku županiju produlji do 15. veljače 2005. godine, za Ličko-senjsku županiju do 01. siječnja 2005. godine, a za preostale županije (Istarska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska) do 01. srpnja 2005. godine.

Sredinom 2005. godine Splitsko – dalmatinska županija je podnijela zahtjev za dodatnim produljenjem roka provedbe Programa zaključno s 31. prosincem 2005. godine, obzirom da je poradi iznimno velikog obima radova i loših vremenskih prilika za provođenje istih, te konstituiranja vlasti u jedinicama lokalne samouprave (vezano uz provođenje javnih natječaja) došlo do određenih kašnjenja u provedbi Programa. Navedeni zahtjev je razmotrilo nadležno Povjerenstvo i predložilo ministru poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva da se predmetni zahtjev uputi na razmatranje Vladi Republike Hrvatske, što je i učinjeno prilikom izvješćivanja Vlade Republike Hrvatske o tijeku provedbe Programa. Temeljem točke 2. Zaključka Vlade Republike Hrvatske sa sjednice održane dana 09. lipnja 2005. godine prihvaćeno je produljenje roka za provedbu Programa za područje Splitsko – dalmatinske županije, zaključno do 31. prosinca 2005. godine, te je točkom 3. istog Zaključka ovlašten ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva da sa Splitsko – dalmatinskom županijom sklopi aneks ugovora o sufinanciranju predmetnog Programa, što je i učinjeno dana 29. lipnja 2005. godine.

Temeljem obveze županija o izvješćivanju ovog Ministarstva po izvršenim radovima, nadzoru i isplaćenim sredstvima, županije su dostavile završna izvješća o provedbi Programa iz kojih je vidljivo sljedeće:

Istarska županija

Istarska županija je temeljem potpisanog Ugovora o sufinanciranju obnove opožarenih površina i pripadajućeg aneksa Ugovora narečeni Program realizirala udruživanjem namjenskih

proračunskih sredstava sa sredstvima općina i gradova u omjeru 1:1, s time da valja istaknuti da sama županija nije financijski sudjelovala u realizaciji Programa.

U realizaciji programa sudjelovalo je 6 općina (Cerovlje, Kršan, Lupoglav, Sv. Nedjelja, Tinjan, Sv. Lovreč) i 3 grada (Buzet, Novigrad, Rovinj) i to isključivo u uređenju protupožarnih puteva. Prioritete uređenja postojećih, odnosno izgradnje novih protupožarnih puteva krajnji korisnici su definirali temeljem usvojenih Programa preventivnih mjera zaštite od požara.

Na području općine Cerovlje uređene su dvije dionice puta (Cerovlje – Strane, Mesarići – Dragić) u ukupnoj duljini od 7,8 km, s ukupnim iznosom investicije od 195 810,00 kuna, od čega je za pokrivanje navedene investicije utrošeno 100 000,00 kuna namjenskih proračunskih sredstava, a drugi dio sredstava je osigurala sama općina.

Na području općine Kršan izvršeno je uređenje novih protupožarnih puteva u duljini od 5,0 km za što je utrošeno 518 590,28 kuna, od čega je osigurano 100 000,00 kuna namjenskih proračunskih sredstava, a preostali dio je osigurala općina Kršan.

Na području općine Lupoglav izvršeno je uređenje 2,8 km protupožarnih puteva za što je utrošeno 115 200,70 kuna, od čega je osigurano 50 000,00 kuna namjenskih proračunskih sredstava, a preostali dio je osigurala općina Lupoglav.

Na području općine Sv. Nedjelja izvršeno je uređenje 10 trasa protupožarnih puteva u duljini od 35,1 km i čišćenje požarnog opterećenja na nekoliko manjih površina za što je utrošeno 109 190,00 kuna, od čega je osigurano 40 000,00 kuna namjenskih proračunskih sredstava, a preostali dio je osigurala sama općina.

Na području općine Tinjan izvršeno je uređenje 25 trasa protupožarnih puteva u ukupnoj duljini od 35,0 km za što su utrošena sredstva u visini od 93 180,00 kuna, od čega je osigurano 40 000,00 kuna namjenskih sredstava, a preostali dio je osigurala općina Tinjan.

Na području općine Sv. Lovreč izvršeno je uređenje dviju novih trasa protupožarnih puteva (Medvidići – Rajki, Stranići – Medaki) u ukupnoj duljini od 4,0 km za što je utrošeno 112 240,00 kuna, od čega je u navedenom trošku s namjenskim proračunskim sredstvima pokriveno 40 000,00 kuna, a preostali dio je osigurala sama općina.

Na području grada Buzeta izvršeno je uređenje protupožarnog puta (Duričići – Kavci – Hum) u duljini od 3,5 km za što su utrošena sredstva u visini od 199 933,60 kuna od čega je osigurano 100 000,00 kuna namjenskih sredstava, a preostali dio je osigurao grad Buzet.

Na području grada Novigrada izvršeno je uređenje 3,75 km protupožarnih puteva za što je utrošeno 160 000,00 kuna, od čega je osigurano 80 000,00 kuna namjenskih proračunskih sredstava, a preostali dio je osigurao grad Novigrad.

Na području grada Rovinja izvršeno je uređenje jedne trase protupožarnog puta (kroz naselje Monfiorenzo) u duljini od 1,25 km i izvršeno uređenje površine s povećanim požarnim opterećenjem (21,19 ha), za što su utrošena sredstva u iznosu od 189 066,62 kuna, od čega je osigurano 100 000,00 kuna proračunskih sredstava, dok je preostali dio osigurao grad Rovinj.

Ukupna investicijska ulaganja na području Istarske županije iznosila su 1.897.469,60 kuna, te je iz istih uređena mreža od 98,2 km šumskih i poljskih puteva, a nadzor nad provedbom Programa na području Istarske županije provodilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija,

Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka u završnom izvješću, a jednu provjeru (13 – 14 listopada 2005. god.) provedbe predmetnog Programa izvršilo je i resorno Ministarstvo.

Primorsko-goranska županija

Predmetnim Programom Primorsko-goranska županija pokrenula je projekte uređenja protupožarnih putova na području grada Cresa, na lokalitetu Niska-Petričevi i na području općine Matulji, na lokalitetu Voćar-Brdce.

Uz namjenska sredstva iz proračuna u iznosu od 100.000,00 kuna, županija je sudjelovala u projektima sa 100.000,00 kuna, grad Cres u proračunu je osigurao 50.000,00 kuna, općina Matulji 100.000,00 kuna, dok su Hrvatske šume d.o.o. (kao drugi izvor financiranja) osigurale 77.629,00 kuna. Sveukupna vrijednost investicija za područje Primorsko-goranske županije iznosila je 464.646,73 kuna, čime je ukupno uređeno 11 km šumskih i poljskih protupožarnih putova, od čega je uređeno 8 km protupožarnog puta kroz šumske i poljoprivredne površine visokog stupnja opasnosti od požara na trasi Niska-Petričevi, za što je utrošeno 227.629,00 kuna i 3 km protupožarnog puta na trasi Voćar-Brdce kroz prvenstveno šumske površine u pograničnom dijelu sa Slovenijom, a za što je utrošeno 237.017,73 kuna.

Nadzor nad provedbom Programa na području Primorsko-goranske županije vršilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka.

Ličko-senjska županija

Temeljem potpisanog Ugovora o sufinanciranju, Ličko-senjska županija formirala je Povjerenstvo za provedbu predmetnog Programa, koje je iznijelo prijedlog raspodjele namjenskih sredstava na gradove (Senj, Novalja) i općinu (Karlobag) koje sudjeluju u Programu.

Grad Senj izvršio je u suradnji s Hrvatskim šumama d.o.o. uređenje protupožarnih putova u ukupnoj duljini od 13,5 km za što su utrošena sredstva u visini od 360.114,72 kuna. Od toga je Ministarstvo sufinanciralo s 180.000,00 kuna, a preostali dio (180.114,72 kuna) je osigurao grad Senj.

Na području grada Novalje uređeno je 2,5 km poljskih putova za što je utrošeno ukupno 125.532,16 kuna, od čega je Ministarstvo osiguralo 33.000,00 kuna, a grad Novalja 92.532,16 kuna.

Na području općine Karlobag izvršeni su radovi na 14 km šumskih protupožarnih putova. Visina izvedenih radova iznosila je 374.465,60 kuna od čega je Ministarstvo osiguralo 187.000,00 kuna, a općina Karlobag preostali dio u iznosu 187.465,60 kuna.

Ukupna visina izvedenih radova na području Ličko-senjske županije iznosi 860.112,48 kuna, čime se uredilo sveukupno 30,0 km šumskih i poljskih protupožarnih putova, a nadzor nad provedbom Programa na području Ličko-senjske županije vršilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka.

Zadarska županija

Sukladno aktivnostima predviđenima Programom, Zadarska županija pokrenula je projekte probijanja, uređenje i moderniziranja protupožarnih putova na području grada Benkovca i još 4 općine (Polača, Gračac, Pašman, Tkon).

Na području grada Benkovca uređena su 2 poljska puta na trasama Nadin-Vodarski put (1,2 km) i Zagrad (2,5 km). Ukupna vrijednost izvedenih radova je 314.150,00 kuna od čega je Ministarstvo osiguralo 130.000,00 kuna, 20.000,00 kuna je osigurala županija, a preostalu razliku od 164.150,00 kuna osigurao je grad Benkovac.

Na području općine Polača probijen je i uređen poljsko-šumski put Ražnjići-Pribić-Rasti-Vitković-Kakma (6 km), kojim je otvoren pristup velikim poljoprivrednim površinama na području mjesta Kakma. Ukupna vrijednost investicije iznosi 106.828,78 kuna od čega je Ministarstvo sufinanciralo s 30.000,00 kuna, županija s 20.000,00 kuna, a preostalih 56.828,78 kuna osigurala je općina Polača.

Na području općine Gračac uređen je šumsko-poljski put Brotnjo (2,9 km) i Rudopolje (1,5 km), gdje ukupna vrijednost izvedenih radova iznosi 232.292,55 kuna. Potrebna sredstva osigurana su u iznosu 80.000,00 kuna od strane Ministarstva, 20.000,00 kuna je osigurala županija, a preostalih 132.292,55 kuna osigurala je općina Gračac.

Na području općine Pašman izvršeno je probijanje i tamponiranje, te uređenje postojećih šumsko-poljskih putova na trasama Soline-Sveti Ante (2 km), Skalice-Stari krč (1,2 km), Stari krč-Soline (1,25 km), Banj-Stenice (1,1 km), Stari krč-Murtine (0,6 km), Boganča-Čerenje-Nevidansko (2,75 km) i Stari krč-Žinčena (0,7 km), koji su se nadovezali na već postojeće protupožarne putove Hrvatskih šuma d.o.o., te čime su stvoreni prilazi zapuštenim poljoprivrednim površinama na otoku Pašmanu. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 1.002.840,00 kuna od čega je Ministarstvo osiguralo 230.000,00 kuna, županija 20.000,00 kuna, a ostatak, 752.840,00 kuna osigurala je općina Pašman.

Na području općine Tkon probijeni su i uređeni šumsko-poljski put na trasi Kušnjak-Furlanija (0,6 km) i šumsko-poljski put Triluke (0,4 km), te su obavljena betoniranja poljskih putova Pelastar i Čepnjak u ukupnoj dužini od 260 metara zbog velikog nagiba na dionici puta. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 108.264,00 kuna od čega je Ministarstvo osiguralo 30.000,00 kuna, županija 20.000,00 kuna, a razliku od 58.264,00 kuna općina Tkon.

Sveukupna investicija i vrijednost izvršenih radova na području Zadarske županije iznosila je 1.764.375,30 kuna i uređeno je ukupno 24,16 km šumskih i poljskih putova, a nadzor nad provedbom Programa na području Zadarske županije vršilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka.

Šibensko-kninska županija

Sukladno Programu obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini županija Šibensko-kninska provela je predviđene aktivnosti na području općina Primoštena i Rogoznice, te na području gradova Skradina i Šibenika.

Na području općine Rogoznica izvršeni su radovi probijanja, čišćenja i uređenja šumskih i poljskih putova na području Dvornice, Podorljaka, Podglavice i Sapina Doca u ukupnoj dužini od 15 km. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 600.000,00 kuna, u čemu su Ministarstvo, županija i općina Rogoznica sudjelovali sa po 200.000,00 kuna svaki.

Za čišćenje i uređenje poljoprivrednih i šumskih putova na području grada Skradina, i to na području Laškovica, Rupe i Dubravica, utrošeno je 300.000,00 kuna čime je izvršena sanacija i rekonstrukcija 12,4 km protupožarnih putova, te je istima otvoreno područje od preko 250 hektara šumskih i poljoprivrednih površina. Iz namjenskih sredstava Ministarstva izdvojeno je 225.000,00 kuna, a preostali dio osigurali su županija i grad Skradin.

Na području grada Šibenika uređeno je i obnovljeno oko 5,0 hektara poljoprivrednih površina pod maslinom, te je izvršeno čišćenje i uređenje poljskog puta na Kamenaru u dužini od 1,5 km. Gradu Šibeniku dodijeljeno je 75.000,00 kuna na ime sufinanciranja Programa obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini.

Općina Primošten utrošila je 502.222,00 kuna za čišćenje 3,1 km šumskih i poljoprivrednih putova, od čega je na području Grebašnice uređeno 1,8 km, a na području Kruševa 1,3 km. Od ukupne visine izvedenih radova Ministarstvo je sufinanciralo iste s 250.000,00 kuna, a preostali dio su osigurali županija i općina Primošten.

Ukupna investicijska ulaganja na području Šibensko-kninske županije iznosila su 1.477.222,00 kuna čime je obnovljeno 5,0 hektara poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu, te je uređeno ukupno 32 km protupožarnih šumskih i poljskih putova, a nadzor nad provedbom Programa na području Šibensko-kninske županije vršilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka.

Splitsko-dalmatinska županija

Temeljem obveza preuzetih potpisivanjem Ugovora i dvaju aneksa Ugovora o sufinanciranju obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. godini, Splitsko-dalmatinska županija, kao najveći korisnik namjenskih sredstava (5,95 milijuna kuna), imenovala je Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe predmetnog Programa, koje je obišlo sve jedinice lokalne samouprave na čijem području se provodi Program i upoznalo predstavnike istih, te krajnje korisnike o obvezama i dužnostima koje proizlaze iz Programa.

Za sufinanciranje obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina ukupno je bilo 190 zainteresiranih krajnjih korisnika, s ukupnom površinom za obnovu od 176,79 hektara. Što poradi bolesti, smrtnih slučajeva ili osobnih razloga manji dio krajnjih korisnika odustao je od učestvovanja u predmetnome Programu, tako da su s ukupno 170 krajnjih korisnika sklopljeni Ugovori o sufinanciranju obnove opožarenih površina.

Temeljem odredbi sklopljenih ugovora, a po izvršenju istih i od strane Povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije provedenom nadzoru nad obavljenim radovima, utvrđeno je da je izvršena obnova opožarenih površina višegodišnjim nasadima na ukupnoj površini od 240 hektara. Radovi obnove opožarenih površina izvršeni su na području 12 gradova, odnosno općina (Hvar, Komiža, Jelsa, Stari Grad, Kaštela, Podgora, Nerežišća, Supetar, Milna, Selca, Bol, Sućuraj), te je na gore navedenoj površini obnovljeno ukupno 10 583 stabala masline i

zasađeno 16 393 sadnica novih maslina, 65 337 čokota vinove loze, 157 466 sadnica lavande i 529 sadnica različitih voćaka.

Za radove na obnovi opožarenih površina, odnosno podizanju višegodišnjih nasada, svim krajnjim korisnicima sa kojima su sklopljeni Ugovori o sufinanciranju, isplaćena su sredstva u visini od 8.550.024,00 kuna, i to po izvršenom nadzoru i zapisničkom preuzimanju radova od strane Povjerenstva županije.

U dijelu uređenja šumskih i poljskih putova sudjelovalo je 9 gradova i općina (Hvar, Stari Grad, Komiža, Jelsa, Kaštela, Nerežišća, Supetar, Sućuraj, Milna). Ukupno je od 60 predviđenih trasa za uređenje, u ukupnoj duljini od 110,83 km, ugovoreno uređenje 81,75 km puteva, s time da je zaključno s krajem veljače 2006. god. u potpunosti dovršeno njih 76,5%, odnosno 62,49 km, dok se preostalih 19,26 km puteva nalazi u završnoj fazi uređenja. Ukupna investicija uređenja putne mreže iznosila je 5.406.436,66 kuna

Tako je uređeno na području:

- grada Hvara 23,09 km puteva u ukupnom iznosu investicije od 1.377.329,55 kuna, za što su isplaćena namjenska sredstva u iznosu od 700.000,00 kuna,
- grada Stari Grada 6,0 km u ukupnom iznosu investicije od 533.009,00 kuna, za što su isplaćena namjenska sredstva u iznosu od 397.500,00 kuna,
- grada Jelse 8,45 km u ukupnom iznosu investicije od 570.245,00 kuna, za što su isplaćena namjenska sredstva u iznosu od 280.500,00 kuna,
- općine Milna 17,45 km u ukupnom iznosu investicije od 1.148.831,00 kuna, za što su isplaćena namjenska sredstva u iznosu od 524.500,00 kuna,
- općine Nerežišće 7,5 km u ukupnom iznosu investicije od 332.978,75 kuna, za što su isplaćena namjenska sredstva u iznosu od 212.850,00 kuna,

dok se u završnoj fazi radova nalazi na području:

- grada Kaštela 7,0 km,
- grada Supetra 4,46 km,
- općine Sućuraj 1,8 km, te
- grada Komiže 6,0 km šumskih i poljskih puteva.

Sveukupni iznos investicija na dionicama na kojima se radovi nalaze u završnoj fazi iznosi gotovo 2,0 milijuna kuna, za što će biti isplaćena namjenska sredstva u visini od 800.000,00 kuna. Navedeni radovi trebaju biti dovršeni do kraja mjeseca svibnja 2006. godine. Detaljnije izvješće o navedenim dionicama biti će dostupno nakon izvršenih radova, preuzimanja istih po izvršenom nadzoru i isplati sredstava.

Ovdje svakako treba spomenuti i doprinos Hrvatskih šuma d.o.o Zagreb, koje su vlastitim sredstvima izgradile dodatnih 22,57 km puteva u ukupnom iznosu investicije od 2.298.835,00 kuna, i to na području grada Hvara 2,9 km, Stari Grada 6,0 km, Kaštela 8,26 km, Sućuraja 6,0 km i Komiže 5,41 km puteva.

Ukupna investicijska ulaganja na području Splitsko - dalmatinske županije iznosila su 13.956.460,66 kuna, od čega je Ministarstvo osiguralo 5.950.000,00 kuna, Županija 1.377.912,00 kuna, jedinice lokalne samouprave 1.220.861,30 kuna, krajnji korisnici 4.212.512,00 kuna, te Hrvatske šume d.o.o. Zagreb, kao ostali izvor, 1.195.175.36.kuna. Navedenim sredstvima izvršena je obnova opožarenih površina višegodišnjim nasadima (maslina, vinova loza, lavanda, voćke) na površini od 240,0 hektara, te je izvršeno uređenje

postojeće putne mreže u duljini od 62,49 km, odnosno dovršenjem preostalih 19,26 km biti će uređeno 81,75 km šumskih i poljskih puteva.

Nadzor nad provedbom Programa na području Splitsko - dalmatinske županije provodilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka u završnom izvješću, a u dva navrata (03 – 05. svibnja 2005. god., 13 – 14. veljače 2006. god.) provjeru nad provedbom Programa izvršilo je i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Dubrovačko-neretvanska županija

Sukladno potpisanom Ugovoru, Dubrovačko-neretvanska županija formirala je Povjerenstvo i sklopila ugovore s 3 općine (Lastovo, Vela Luka i Smokvica), koje su sudjelovale u Programu obnove opožarenih površina u 2003. godini.

Općina Lastovo, kao najveći stradalnik u požarima 2003. godine, koristila je najviše udruženih sredstava (1.628.540,00 kuna). Iz navedenih sredstava izvršeno je uređenje dionica 4 puta u širini od 5,0 metara, odnosno sveukupno 5,82 km, za što je utrošeno 1.196.488,00 kuna (Prgovo-Dovin (1,92 km) - utrošeno 376.488,00 kuna, Ždrela-Kosovo (1,0 km) - utrošeno 190.000,00 kuna, Pozalica-Zace (2,0 km) - utrošeno 380.000,00 kuna, te Pržina-Pasjeka (0,9 km) - utrošeno 250.000,00 kuna). Valja napomenuti da je Općina izvršila uređenje dodatnih 1,7 km puteva, a sredstva za pokriće navedenih troškova namaknuti će iz vlastitog proračuna i uz pomoć Dubrovačko – neretvanske županije. Za obnovu opožarenih poljoprivrednih površina, 108 krajnjih korisnika je u suradnji s PZ „Lastovo“, izvršilo sanaciju i obnovu 1876 kom opožarenih maslina (5,6 ha), zasadilo novih 3019 sadnica maslina (9,1 ha), te zasadilo 40 119 čokota vinove loze (4,1 ha). Za obnovljena stabla maslina krajnjim korisnicima je isplaćeno po 100 KN/stablu obnovljene masline (187.600,00 kuna), dok su sadnice vinove loze i masline istima dodijeljene besplatno (595.451,50 kuna). Radovi na obnovi opožarenih višegodišnjih nasada izvršeni su na ukupnoj površini od 18,8 ha, te su u tu svrhu ukupno utrošena sredstva u iznosu od 783.051,50 kuna .

Na području općine Vela Luka uređeno je 7 dionica, odnosno ukupno 6,8 km šumskih i poljskih putova (spoj Prihonja, spoj Potirna, Mališćica, Zblaće-Lokvice, Guduliji, Maslinovik, „Pod svetim Kuzmom“) u ukupnoj visini investicije od 645.686,50 kuna.

Općina Smokvica uredila je (sanirala) protupožarne putove na preko petnaestak kraćih trasa u ukupnoj duljini od 3,6 km u trošku od 130.048,00 kuna.

Ukupna investicijska ulaganja na području Dubrovačko – neretvanske županije iznosila su 2.755.274,00 kuna, čemu treba nadodati i 2.160.000,00 kuna iz ostalih izvora financiranja (Hrvatske šume d.o.o.), a iz istih je izvršena obnova 18,8 ha poljoprivrednih površina pod višegodišnjim nasadima, te uređena mreža od 16,22 km šumskih i poljskih puteva, a nadzor nad provedbom Programa na području Dubrovačko-neretvanske županije provodilo je od strane županije imenovano Povjerenstvo za provedbu i nadzor provedbe Programa u sastavu od 3 člana (županija, Hrvatske šume d.o.o., HZPSS), koje je potpisom predsjednika i svih članova Povjerenstva potvrdilo vjerodostojnost iskazanih podataka u završnom izvješću, a jednu provjeru (28 – 29 studeni 2005. god.) provedbe predmetnog Programa izvršilo je i resorno Ministarstvo.

ZAKLJUČAK

Na temelju provedbe, te podataka i informacija dobivenih od županija i krajnjih korisnika uključenih u Program može se zaključiti da je isti bio više nego dobro prihvaćen od predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave i stanovništva kao krajnjih korisnika. Isti ga pozdravljaju i opisuju kao „*hvalevrijednu akciju koja se ne pamti na ovim prostorima*“, te je od istih i predloženo da se ovakve akcije nastave i tijekom 2006. godine, što ovo Ministarstvo i podupire.

Predlaže se da se buduće akcije usmjere isključivo u uređenje poljskih i šumskih putova jer bez kvalitetnih putova i njihova održavanja nije moguće provoditi agrotehničke mjere na poljoprivrednom zemljištu odnosno šumsko-uzgojne mjere na šumskim površinama, a sve u cilju provođenja preventivnih mjera protupožarne zaštite, te revitaliziranja i obnove otočnog gospodarstva.

Na kraju, možemo kazati da je Program proveden na zadovoljavajući način uz poštivanje svih elemenata i načela struke, te djelomično poštivanje rokova provedbe poradi objektivnih činitelja (loše vremenske prilike, dugačak vremenski period provođenja javnih natječaja, izbori u jedinicama lokalne samouprave, konstituiranje gradskih i općinskih vlasti, rebalans proračuna i sl.), te da je svakako postigao zacrtani rezultat, a to je revitalizacija otoka preko obnove otočne poljoprivrede, tj. uređenja zapuštenih poljoprivrednih površina koje su bile obrasle šumskom vegetacijom, i zadržavanje domicilnog stanovništva na otoku, te omogućavanje lakšeg provođenja mjera protupožarne zaštite na ugroženim područjima, odnosno lakšeg pristupa tehnici i ljudstvu u slučaju pojave požara otvorenog prostora.

Tablica 1. Prikaz provedbe Programa obnove opožarenih šumskih i poljoprivrednih površina na otocima i priobalju u 2003. god

ZUPANIJA	PLANIRANO		REALIZIRANO					FINANCIJSKI RESURSI			
	PROTUPOZARNI PUTOVI	OBNOVA POLJOPR. I ŠUMSKIH POVRŠINA	PROTUPOZARNI PUTOVI (km)		OBNOVA POLJOPRIVREDNIH I ŠUMSKIH POVRŠINA (ha)			MINISTARSTVO	ZUPANIJA, OPĆINE, GRADOVI, OSTALI IZVORI	UKUPNO UTROŠENO	
	km	ha	UKUPNO	KN	UKUPNO	kultura - /ha	KN	KN	KN	KN	
<i>Istarska</i>	75,0	-	98,2	1.897.469,60	-	-	-	650.000,00	1.247.469,60	1.897.469,60	
<i>Primorsko-goranska</i>	11,0	-	11,0	464.646,73	-	-	-	100.000,00	364.646,73	464.646,73	
<i>Ličko-senjska</i>	30,0	-	30,0	860.112,48	-	-	-	400.000,00	460.112,48	860.112,48	
<i>Zadarska</i>	24,0	-	24,0	1.764.375,30	-	-	-	500.000,00	1.264.375,30	1.764.375,30	
<i>Sibensko-knińska</i>	32,0	5,0	32,0	1.402.222,00	5,0	Maslina - 5,0	75.000,00	700.000,00	777.222,00	1.477.222,00	
<i>Splitsko-dalmatinska</i>	140,0	JLS - 110,0	104,3	JLS - 81,75	5.406.436,66	Maslina-obnova - 56,7	8.550.024,00	5.950.000,00	8.006.460,66	13.956.460,66	
		HŠ - 30,0*		HŠ - 22,57*		2.298.835,00*					Maslina-novo - 86,3
				Vinovala - 16,5		Lavanda - 78,7					Voćke - 1,8
17,5	21,5	16,2	1.972.222,50	18,8	Maslina-novo - 9,1	783.051,50	1.700.000,00	1.055.274,00	2.755.274,00		
					Vinovala - 4,1						
UKUPNO	329,5	203,5	315,7		263,8		10.000.000,00	13.175.560,77	23.175.560,77		

* trase koje su vlastitim sredstvima uredile Hrvatske šume d.o.o. Zagreb